

Ishaja vsak torek in soboto ob 4. uri popoldne. Ako pade na ta dneva praznik izide dan prej ob 6. svečer. Stane po pošti prejemati ali v Gorici na dom pošiljan celoletno 10 K, polletno 5 K in četrtletno 2-50 K. Prodaja se v Gorici v tobakarni Schwarz v Šolskih ulicah Jellersitz v Nunskih ulicah in Leban na Verdijevem tekalistu po 8 vin.

GORICA

Uredništvo in upravištvo se nahajata v "Narodni tiskarni", ulica Veturini h. št. 9.
 Dopise je nasloviti na uredništvo, oglase in naročnino pa na upravištvo "Gorice". Oglasi se računijo po petivrstah in sicer ako se tiskajo 1-krat po 14 vin., 2-krat po 12 vin., 3-krat po 10 vin. Ako se večkrat tiskajo, računijo se po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik Anton Bavčar.

Tiska „Narodna tiskarna“ (odgov. L. Lukežič).

Naše opazke.

III.

Uredništvu „Gorice“,

Tu.

„Gorica“ z dne 30. januarja t. l. št. 9. je objavila na drugi strani pod gornjim naslovom tudi ta dva odlomka: „Dr. Tuma je pisal: „Za splošno volitev se je izdal sklep, da jaz prevzamem kandidacijo v splošni kuriji, g. Oskar Gabršček pa v kmečki kuriji in da mi odstopi on svoje mesto za slučaj, da v splošni kuriji ne bom izvoljen.“

To Tumovo trditve je Gabršček drzno zanikal ter v „Soči“ tako-le odgovoril: „Ni res, da se je izdal sklep, da g. Oskar Gabršček odstopi svoje mesto dr. Tumi, ako ta ne bo izvoljen v splošni kuriji. Takega sklepa ni bilo! Izjavljam tu javno, da plačam skladu socialne demokracije 1000 K, ako dr. T. dokaže svojo trditve. Na noge, sodrug dr. T., priborite si 1000 K.“

Da bi Gabrščeku zaprl sapo, je objavil dr. Tuma po zapisniku seje izvrševalnega odbora narodno-napredne stranke dotični soglasni sklep, ki se glasi dobesedno: „Na predlog g. Oskarja Gabrščeka se postavi kandidata dr. Tumo v v 5. kuriji in na predlog tega Oskar Gabršček v kmečki kuriji, oba s pristavitkom, da se ta umakne prvemu, ako ne bi bil izvoljen v 5. kuriji.“

Po tej izjavi sejnega zapisnika je Gabršček obmolknil, a „sodruge“ ni dal 1000 K.

in:

„Naše prerokovanje se je izpolnilo! Gabršček se zdaj baha, da je on hranil dr. Tumo na Goriškem ter mu napravil ime, kar mu je neslo; Gabršček trdi zdaj, da je dr. Tuma prišel v deželni zbor, v „Slogo“ in „Goriško ljudsko posojilnico“ edino na njegovo priporočilo. Očita mu tudi, da pljuje marljivo v skledo, ki ga je dobro zredila, utrdila na Gorškem!“

Na podlagi § 19. t. z. zahtevam, da objavi „Gorica“ naslednji popravek:

Ni res, da je objavil dr. Tuma po zapisniku seje izvrševalnega odbora narodno-napredne stranke sklep, po kate-

rem bi se moral Oskar Gabršček umakniti dr. Tumi, ako bi ta ne bil izvoljen v 5. kuriji, res pa je:

1. da takega zapisnika nikdar ni bilo in ga ni, ker se ni pisal;
2. da takega zapisnika ni tudi v knjigi sejnih zapisnikov, katero mi je dr. Tuma vrnil v začetku l. 1902, ko je ušel iz stranke ter se pripravil za voditelja socialnih demokratov;

3. da v stvarnem pogledu izvrševalni odbor narodno-napredne stranke ni nikdar napravil takega sklepa;
4. da je tak sklep le Tumova fantazija, katero vsi člani izvrševalnega odbora pomiljujejo;
5. da ostajam še vedno pri besedi in plačam 1000 kron tistem, ki dokaže nasprotno.

Ni res, da se jaz baham, da sem:

1. hranil dr. Tumo na Goriškem;
2. da sem spravil dr. Tumo v deželni zbor;
3. da je prišel dr. Tuma v „Slogo“ in „Goriško ljudsko posojilnico“ le na moje priporočilo, pač pa je res,

1. da se s takimi dejstvi ne baham, marveč jih naglašam le, ako sem v to izzvan;
2. da je vsa ta dejstva večkrat in celoča v snikarskih polemikah obširno objavil dr. Tuma sam;
3. da je „Gorica“ sama doslej že večkrat povedala, da je bil dr. Tuma sprejet v „Slogo“ in je bil l. 1895. izvoljen v deželni zbor in odbor edino na moje priporočilo, kateremu sta žal gg. dr. Anton Gregorčič in pok. Alfred Coronini verjela, ker sicer nista dr. Tume prav nič poznala.

V Gorici, dne 1. februarja 1909.

Andrej Gabršček,

predsednik izvrševalnega odbora narodno-napredne stranke.

Dostavek uredništvu. Ta popravek nudi dr. Tumi priliko, da pobije Gabrščekovo trditve z zopetno dobesedno objavo sejnega zapisnika izvrševalnega odbora narodno-napredne stranke.

Neizmerno smešen je drugi Gabrščekov „ni-res“! Gabršček pravi, da se

res povabljeni na današnjo agrarno „ohcet“. — Zato povzdignem svoj glas in rečem: Ako je tukaj kak liberallec, pozivljem ga pri njegovi časti, naj gre ven! (Nekoliko jih klaverno odide.)

Mozes: (Se oddahne.) Hvala Bogu! Jasni se!

Aron: Ako je tukaj kak klerikalec, pozivljem ga pri njegovi časti, da gre ven! (Nikdo se ne gane.)

Mozes: (Za-se.) Zrak je čist! Le naprej!

Aron: Ako je tukaj kak omahljivec, pozivljem ga v imenu agrarne ideje, naj gre nemudoma ven! (Nikdo se ne gane.)

Mozes: Vse je trdno kot skala!

Izak: Na to skalo lahko zidamo agrarni dom!

Zaupnik: (Polglasno.) Zakaj pa socialistov ne goni ven?

Mozes, Izak, Aron: (Vsi hkratu.) Tihol!

Aron: Sedaj ps, prosim, da volite predsednika današnjemu shodu. Da

ne baha, ampak le dejstva naglaša. Iz tega popravka je razvidno, da je prešlo Gabrščeku bahaštvo že tako v meso in kri, da ne pozna več razlike med navadno, trezno trditvijo in med bahaštvom in samohvalnostjo. Ako nas bo Gabršček v tem pogledu še izzival, utegnemo, nadaljevati naš lanski članek „Kdo je bahač?“!

Ne moremo se prečuditi, da pa molči popolnoma na stokrat hujša očitanja, ki se nahajajo v „Naših opazkah“. Še nas bi bilo veselilo, ko bi nam bil n. pr. mogel poslati Gabršček ta-le popravek: I. ni res, da sem pospešil l. 1889. — dasi še mlad — že tretjič prepis in razpor na Goriškem; ni res, da sem napravil l. 1899 razpor na Goriškem in da sem preprečil l. 1900 kompromis med slovenskimi strankama; ni res, da se nisem hotel l. 1907 pridružiti spravnici akciji dr. Frankota, češ, da narodno-napredna stranka se ne more pridružiti s klerikalno, ker jo ločijo načela; ni res, da sem se zvezal z ital. klerikalnimi poslanci, da bi prišel z njih pomočjo v deželni odbor in da bi popolnoma izključil od deželne uprave „Slov. lj. stranko“; ni res, da sem trdil v „Soči“ l. 1903: „Nisem bil in ne bom kandidat ne za deželni ne za državni zbor, ne za kako mesto, kjer je kaj plačila za delo“;

II. Ni res, da sem sodeloval kompromis z liberalnimi Lahi in sicer celo proti soglasnemu sklepu izvrševalnega odbora narodne napredne stranke; ni res, da sem si sam nakopal konkurenco „Narodne tiskarne“ in „Gorice“; ni res, da so slepilci okoli „Soče“ hvalili in zgovarjali novi občinski red, četudi so bili prepričani, da je bil škodljiv slovenskim občinam; ni res, da sem kultiviral „Tutti frutti“ in da sem s svojim pasjim bičem švigal v „Soči“ po drugih, ki se mi niso hoteli pokoriti; ni res, da sem vklepal pogostoma narodno idejo v okove svoje kramarske politike; ni res, da prekaša moralna in gmotna škoda, ki sem jo napravil s svojo razdiralno prepirljivostjo, s svojimi čestokrat pohujšljivimi listi in s svojimi skoki na gospodarskem polju, za mnogo korist, ki jo imajo Goričani od mojega dejanja in nehanja; ni res, da se

ne bodemo pa po nepotrebnem tratali časa, predlagam za predsednika blagorodnega gospoda nadkmeta Kmetomolžarja. Kdor je za to, naj dvide roko!

Vsi: (Dvignejo roke.)

Aron: Torej je g. Mozes Kmetomolžar enoglasno izvoljen predsednikom! (Odstopi.)

Mozes: Zahvaljujem se na izredni časti, da smem predsedovati shodu zaupnikov prve čisto kmečke stranke na Goriškem, ki nam je up boljše bodočnosti. Naš program je zapopen v besedah: „Vse za kmeta in — (za-se) ker ni drugače — tudi za vero!“

Vsi: (Burno odobrujejo in ploskajo.)

Mozes: Da bodete pa gotovo agrarnemu programu zvesti do zelenega groba, treba, da naredite sedaj še slovesno agrarno obljubo. To obljubo pa naredite v roke sotrpina, bajtarja Arona, ker on je naš „ober-bonca“, t. j. višji duhovnik. (Odstopi.)

Aron: (Slovesnim glasom.) Ugrašam vas: ali se odpoveste Andreju Velikemu?

je izkoriščala „Trgovsko obrtno zadruga“, „Goriška lj. posojilnica“ in „Narodni sklad“ za strankarske politične svrhe; ni res, da je hotel „Südbahn“, hotel „Jelen“ in „Trgovski dom“ pasiven; ni res, da nisem še našel časa, da bi ukazal napraviti na hotelu „Südbahn“ tui slovenski napis...

Tak utemeljen popravek bi delal čast Gabrščeku in njegovi stranki... Ho R, hic salta!

Liberalna gospodarska mizerija.

Uredništvo „Gorice“,

Tu.

„Gorica“ z dne 30. januarja t. l. št. 9 je objavila na uvodnem mestu popravek podpisane Trgovsko-obrtno zadruga ter na koncu objavila še „Dostavek uredništva“, ki se dotika našega zavoda tako-le:

„Čeravno nas § 19. t. z., na katerega se sklicujejo pisatelji zgoraj natisnjene pravke, ne veže, da bi morali objaviti, ker oblika tega popravka nikakor ne odgovarja zakonitim določbam, smo ga vsejedno priobčili, ker se nam nudi prilika dokazati, da ta popravek ni nobeden popravek, marveč potrjuje le, da so bila naša izvajanja popolnoma pravilna. Pred vsem moramo omeniti, da je bil naš račun glede čistega dohodka uprave hiš T. o. z. popolnoma pravilen. T. o. z. sicer na drugi način izračuna K 14.883-72 čistega donosa, pri tem pa zopet ne upošteva hipotečnih obresti v znesku K 12.839-63, ki jih je morala v letu 1907 plačati za posojila, prevzeta za nakup in zgradbo Trgovskega doma in Südbahna in zato spadajoča k upravi oziroma donostnosti hiš in ne k splošni upravi zadruga. Ako navedene obresti odbijemo od čistega donosa, ki ga omenja T. o. z., dobimo zopet le K 2044-09 dejanskega čistega donosa, ki odgovarja 0-29 od sto obrestovanju investirane glavnice. Hišnajemski davek kron 3623-34, ki ga T. o. z. navaja v svojem popravku, računski sklep za leto 1907 ni omenjal. (Pa tudi če se ga upošteva, ne znaša čisti donos več nego 0-70 od sto. Op. stavca). Ostanemo zato pri trditvi, da je bilanca T. o. z. v tem oziru olupšana.“ Na podlagi § 19. zahtevamo, da objavi „Gorica“ v določenem roku na uvodnem mestu ta-le

popravek:

1. Ni res, da se je nudila „Gorici“ prilika dokazati, da popravek T. o. z. ni noben popravek, marveč potrjuje le, da so bila njena izvajanja popolnoma pravilna, — pač pa je res, da je „Gorica“ pretvarjala gole, na dejanski podlagi sloneče številke tako, da bi služile v podlogo njeni neresnični trditvi;

2. Ni res, da je bil račun „Gorice“ glede čistega dohodka uprave hiš T. o. z. popolnoma pravilen, —

- res pa je, da je račun „Gorice“ popolnoma skvarjen in neresničen;
3. Ni res, da T. o. z. v računih za l. 1907 ni upoštevala hipotečnih obresti v znesku K 12,839-63. —

res je pa:

- a) da je T. o. z. te obresti v svojih računih popolnoma upoštevala,
- b) da jih je popolnoma nepravilno upoštevala „Gorica“, in sicer na ta način, da je obresti K 12,839-63 najprej odbila od skupnega dohodka hiš, potem pa z ostankom K 2044-03 obrestovalna celo glav-

LISTEK.

Agrarci.

Komedija v enem dejanju in 1/2.

Osebe:

Dr. Mozes Kmetomolžar, nadkmet.
 Izak Vlecikmeta, kmet.
 Aron Švigašvaga, bajtar.
 Zaupniki z dežele. Natakara.

I. dejanje.

(Prizorišče: Dvorana v hotelu: „Prikrogli lunis ploh“. Zaupniki v pletenih volnenih jopah, s kučmo iz ovčje kože na glavi. Nekateri imajo čike, drugi pa kratke pipice: „polže“ v ustih. Pipice prižigo s kresilno gobo. Po mizah so nastavljeni litroni vode. Vrši se zaupni shod.)

1. prizor.

Mozes, Izak, Aron in zaupniki.

Aron: (Stopi na govorniški oder.) Kmet-ski pozdrav Vam, zbrani kmetje! — Ne zamerite, da se moram kot sklicatelj današnjega shoda najprej prepričati, ali so vsi, ki so tukaj tudi

nico K 701.039-44, — torej ni odštela vknjižene glavnice K 301.000 —, ki je s plačanimi hipotečnimi obrestmi K 12.839-63 enkrat že obrestovana in se ne more obrestovati še enkrat, kar pa je storila „Gorica“ s svojim napačnim računom.

4. Ni torej res, da je treba odbiti plačane hipotečne obresti za l. 1907 v znesku K 12.839-62 od dohodka hiš in da tako ostane le 2044-09 čistega donosa, kar odgovarja le 0-29 od sto investovane glavnice, —

pač pa je res:

a) da bi morala „Gorica“ tudi po svojih številkah tako-le računati: donos, kakor zgoraj K 2044-09 več plačane hipotečne obresti . . . 12839-63 več davek za l. 1904, 1905 in 1906. „ 2623-34

skupaj čistega donosa K 17507-06 kakor stoji v prvem popravku T. o. z., kar daje za celo investovano glavnico okroglih K 701.000.— obrestovanje 2½%, poleg brezplačnega stanovanja T. o. z. same v l. nastropju in prostorov Pevskega in glasbenega društva. Upošteva primerne zneske za te dve stanovanji in uvedeno progresivno najemščino ima T. o. z. že sedaj v proračunu obrestovanje nad 4%.

5) Ni torej res, da je bila bilanca T. o. z. v tem oziru olepšana, pač pa je res:

a) da je bila bilanca T. o. z. tudi v tem oziru popolnoma točna in resnična,

b) da pa so slonele vse tozadevne trditve „Gorice“ na docela nepravilnem računanju in da so vse njene trditve le sumničnja brez resnične podlage in torej krivična.

V Gorici, dne 1. februarja 1909.

Trgovsko-obrtna zadruga v Gorici
registрована zadruga z neomejenim jamstvom
Josip Rovan, A. Gabršček.

Dostavek uredništva. Ker nam danes nedostaje prostora, priobčimo komentar k temu „popravku“ prihodnjič.

Kako odgovarja Gabršček.

Vprašali smo: Kje je tistih 300 gl., ki jih je obljubil Gabršček l. 1895 za „Narodni dom“ v Gorici?

Gabršček je odgovoril: „Tistih 300 gl. se je porabilo za... zidanje „Narodnega doma“. Ali bolje: „Narodnega doma“ ni, ga tudi nikdar ne bo, ker je postal nepotreben, — zato tudi Gabrščekovih 300 gl. ni bilo potreba.

Mi moramo torej le konstatirati, da Gabršček zopet ni dal, kar je bil obljubil.

* * *

Ker je trdila „Soča“ l. 1902, da šteje pokojninski zalog „Trgovskega in obrtnega društva“ za vdove in sirote že nekaj stotakov, smo vprašali, koliko stotakov šteje ta zalog danes. Na to Gabršček ni odgovoril, pač pa se jezi, da hočemo od nje ga odgovor in da vprašamo o rečeh, „ki nas prav nič ne brigajo“.

Gabrščekovo jezico razumemo, a ne damo si kratiti pravice, da v javnem listu posvetimo v nekoliko temno zgodovino tega društva.

„Trgovsko in obrtno društvo“ je ustanovil in dolgo časa vodil Gabršček, zato je pač naravno, da smo njemu postavili vprašanje o pokojninskem zalogu.

O ustanovitvi tega društva je pisal Gabršček: Naši klerikalci so menili koncem l. 1898 in 1899, da jim je napočila na Goriškem zlata doba. Ustanavljala so se društva in zadruga pod neposrednim vodstvom dr. Šusteršiča. Taka nezdrava trgovina in obrt bi bila v naši deželi slovenskemu ljudstvu toliko usodopolnejša vsled vpliva na razmere v deželi, zato je bilo treba odpora, — in ustanovilo se je „Trgovsko in obrtno društvo“.

To društvo je bilo torej ustanovljeno v politične svrhe; to smo mi že koj spočetka trdili in ob enem imenovali to Gabrščekovo ustanovitev „slepilo“. Na zunaj se je društvo sicer ka-

njegovega delovanja se je glasilo: Dokler ne bomo zastopani v trgovsko-obrtni zbornici, nam bo trgovsko-obrtno društvo nekako trgovska in obrtna zbornica, da se pospeši ustanovitev slovenske trgovinske šole in slovenske trgovinsko-obrtniške banke. Ustanovili smo že „informacijski bureau“.

Društvo je bilo tudi sklenilo ustanoviti „obrtni muzej“.

Vsi ti lepi načrti so ostali le na papirju, ker je imelo društvo namesto stanovske organizacije trgovcev in obrtnikov glavni namen, pridobiti trgovce in obrtnike za novo razdorno politiko A. Gabrščeka in dr. Tame.

Društvo ni moglo imeti v teh razmerah vsehov in jih tudi ni imelo. Dr. Tama je leto v „Delavskem listu“ rekel Gabrščeku: Veste tudi, da so leta 1905 prišli v mojo pisarno trgovci v deputaciji, in sicer se je sestavljala deputacija tako, da je bil eden priznan klerikalec, eden liberalcelec in eden izven strank. — Prišli so v mojo pisarno in so izjavili: „Pod Gabrščekovim režimom je nemogoče naprej. Za organizacijo trgovcev in obrtnikov se ne stori ničesar, pač pa se izkopišča narodne zavode, zaradi tega Vas prosimo, da organizacijo prevzamete“.

Tudi ta kratka zgodovina „Trgovskega in obrtnega društva“ je žalostna slika Gabrščekovega „pozitivnega“ dela za narod.

Na razne govorice o bilancah tega društva se ne oziramo, v interesu vdov in sirot njegovih uradnikov pa vprašamo zopet: Koliko stotakov šteje danes pokojninski zalog „Trgovskega in obrtnega društva“?

* * *

Gabršček smo vprašali, koliko tisoč in tisoč ljudskega denarja so požrli njegovi „velikonočni pirhi“ (Trgovski dom, Hotel Sülbahn) že do danes in koliko prepotrebni otroških vrtov bi se bilo lahko v Gorici ustanovilo s tem denarjem.

Tudi na to vprašanje Gabršček ni odgovoril, pač pa farba njegova „Soča“, da ni nikdo pričakoval, da bi se take stavbe kdaj zares... „rentirale“.

To ni res!

Ko je bil začel Gabršček l. 1903 kokodati o „velikonočnih pirhih“, je zatrjevala „Soča“, da bodo vsi prostori v „Trgovskem domu“ dobro oddani v najem in da je več kot gotovo, da se bo obrestovala investovana glavnica nad 4 od sto!

Tudi Gabršček je l. 1903. v „Soči“ trdil, da so dohodki „Trgovskega doma“ tako preračunjeni, da je „Trgovsko obrtna zadruga“ gotova primerne obrestovane in da bo gledališka dvorana v „Trgovskem domu“ primerno, ako ne celo dobro prispevala za obrestovanje glavnice. Mi vsi smo uverjeni, je pisal Gabršček, da nas računi ne varajo! Seveda so ga varali tudi ti računi, kakor n. pr. njegovi računi o „Krojaški zadrugi“, o užitnini, o „polomu deželnihih financ“ in drugi „Gabrščekovi“ računi. Zlaj priznava Gabršček, da se je v l. 1907. obrestovala glavnica, ki je investovana v „Trgovskem domu“ in v hotelu „Sülbahn“, le po 2 in pol od sto; po našem računu pa se je obrestovala le po 29 stotink od sto. Gledališka dvorana je stala nad 100 tisoč kron, dala pa je v l. 1908. le 950 K dohodka. Investovani denar „Trgovsko obrtno zadruga“ se torej ni obrestoval niti po 1 od sto in zadruga je imela v enem letu pri tej dvorani najmanj 3550 kron izgube. Hotel „Sülbahn“ in „Trgovski dom“ sta torej požrla v enem letu po Gabrščekovem računu čez 14-000 kron! Kje je pa še deficit ostalih dveh „pirhov“?

Gabršček sicer pravi, da krije „Trgovsko obrtno zadruga“ primankljaj rada in brez sleherne težave. A kdo mu bo to veroval? Saj je Gabršček tudi že l. 1902. trdil, da razpolaga „Trgovsko obrtno zadruga“ z milijoni lastnega denarja! Kje so zdaj ti milijoni? In l. 1903. je pisal, da bo „Trgovski dom“ v 8 letih

V ožgled tej ogromni izgubi tolaži Gabršček sebe in tiste, ki mu hočejo verovati, s trditvijo, da koristi „Trgovsko-obrtna zadruga“ s svojimi stavbami ugledu, časti in ponosu goriških Slovencev.

Lepa hvala za tak ponos, ki stane goriške Slovence tako ogromne svote, ki bi se primernejše porabile za stokrat nujnejše narodne potrebe!

In kaj naj rečemo o samo nemškem napisu na hotelu „Sülbahn“, na „najlepšem Gabrščekovem narodnem pirhu“? Ta gotovo ne dela časti, pač pa sramoto goriškim Slovencev!

(Konec prihodnjič.)

„Kmečka stranka“ in šola.

V članku „Kam plovemo?“ označili smo v kratkih potezah neznosne razmere, katere povzročuje pokrite potrebščine za ljudsko šolstvo našim kmetom in posestnikom, ter dodali opazko, da „kmečka stranka“ je sprejela v svoj program tudi saniranje teh razmer, toda kar je to stvarno dosedaj objavila, je le puha fraza, ki nima pomena. Evo dokazov za to!

Gospodje te stranke hočejo, naj država sprejme pokritje vseh ljudskošolskih potrebščin. To bi bilo jako lepo in jednostavno, in ko bi se stranki posrečilo vlado v to prisiliti, bi ji mi prvi slavo peli. Toda ljudje „tihega delovanja“ imajo v tem oziru nekoliko skušenj in poznanja razmer in menijo, da iz te moke ne bo kruha.

Vse kronovine so se obrnile uže davno pred tozadevno brunno željo naših agrarcev po svojih zastopnikih v državnem zboru do vlade, naj prouči žalostno finančno stanje vseh kronovin ter naj ukrene potrebno za saniranje istih. Vlada se je temu pritisku vdala in sklicala zastopnike vseh pokrajin na Dunaj v posvetovanje, kako naj bi se to izvršilo. Nadopolni so prišli zastopniki k posvetovanju; a kaj so slišali tam?

Spoznali so takoj, da vse krasnodoneče melodije vladnih listov o saniranju deželnihih financ so bile le omamljivo sredstvo lahkovernežem začas volitev. Stali so pred suhoparnim vladnim predlogom, čegar piškovo jedro je bilo: „Vlada ima najboljšo voljo priskočiti deželnihih financam v pomoč, toda v to svrhu je treba, da dovoli državni zbor povišanje naklad opojnih pijač od 20 h na 40 h. Polovico teh novih dohodkov obdrži vlada za-se in kanone, drugo polovico bi milostno prepustila deželam.“ Razgovor celo o tem suhem vladnem predlogu in v tej nameri je pokazal takoj, da niti za to ni dobiti soglasja vseh kronovin o načinu razdelitve teh problematičnih virov za saniranje deželnihih financ. Jedni so zahtevali to, drugi drugo; a predlog čeških in moravskih zastopnikov, naj bi vlada sprejela vsaj polovico stroškov za ljudstvo šolstvo, je ostal v manjšini. Temu predlogu so se vladni zastopniki odločno protivili.

Če mislijo potemtakem naši agrarci, da primorajo vlado v to, da bi sprejela ona vse stroške za ljudsko šolstvo na svoje pleče, se motijo. Iz te moke ne bo kruha. Vlada potrebuje vse dohodke različnih davščin za svoje potrebščine, posebno za vojsko, in ne more in ne bo zlepa ugodila želji naših agrarnih gospodov. In kmetje, ki pričakujejo od te strani pomoči, se bodo sčasom prepričali, da so se zopet varali. To so poskušali že dosedaj ljudski zastopniki, pa brez uspeha. Agrarcem želimo sreče.

Nadaljna točka v programu „kmečke stranke“ je, naj bi se doklade od vžitnine vina in mošta znižale in naklade od piva zvišale. To je krasna ideja v teoriji in mi bi jo z največjim navdušenjem in veseljem pozdravljali, če bi ne bile njene posledice za našega kmeta pri danih razmerah zelo žalostne. Kako to? — Poslušajte!

vino, mošt in meso in 4 K od hl na drobno potočenega piva. Od teh daje okrajnim šolskim svetom 20% od vžitnine in 1 K od piva v razmerju tozadevnihih dohodkov v posameznih političnih okrajih. Vrh tega pa prispeva še dežela pol milijona kron za potrebščine ljudskega šolstva v posameznih okrajih. V svrhu kritja tega delnega deželnega šolskega zaloga je bila deželna uprava primorana povišati doklade na vžitnino od 20% na 100% oziroma 120%, dočim je izposlovala povišanje naklad od piva od 1 K oziroma 1-70 na 4 K iz razloga, ker dela ta pijača konkurenco domačemu pridelku, vinu.

Deželni dohodki od vžitnine so znašali l. 1908 okroglih 705.000 K, od piva pa nekaj nad 160.000 K, kar je umljivo, če pomislimo, da se valovito ziblje konsum piva na vsem Goriškem od leta do leta med 40.000—50.000 hl. Lani je bilo dosti in dobrega vina in je bilo poletje mokro in hladno, zato je konsum piva v primerju prejšnjega leta upadel. Če zvišamo naklade na pivo za 4 K in znižamo doklade vinu — recimo — za 100%, bo konsum piva še bolj upadel, nasprotno pa konsum vina porastel. In kaj bode posledica temu pri deželni upravi? Dežela dobi pri užitnini okroglih 560.000 K manj dohodkov in v najugodnejšem slučaju 160.000 K več od piva, torej se zmanjšajo njeni dohodki za okroglih 400.000 K. Potemtakem bi morala ali odpovedati svoje prispevke okrajnim šolskim svetom, ali pa povišati doklade na izravne davke. V obeh slučajih bi bil to hud udarec za kmeta in posestnika kajti če bi dežela odpovedala podporo šolskim svetom, bi morali pa ti povišati doklade na izravne davke za šolske potrebščine.

Ako izpeljejo torej agrarci to lepozvenečo točko svojega programa, bodo kmetje, posestniki, obrtniki in trgovci še več „plehali“ nego dosedaj.

Kaj šele občine! Te imajo v občele dvojni vir dohodkov: doklade na izravne davke in na vžitnino. Vzemite jim doklade na vžitnino ali prisilite jih, da znižajo iste — recimo — na 20%, potem boste videli šele, do katere meje poskočijo občinske doklade na neposredne davke.

V teoriji je ta predlog agrarcev jako lep, v praksi pa za kmeta pogubonos.

A še nekaj bolj strupenega za Slovence tiči v tem predlogu. Če se povišajo naklade na pivo od 4 na 8 K, dobi goriško mesto, kjer se konsumira nad polovico te pijače, tudi nad polovico iz tega poviška izviraajočih dohodkov, a našim okrajem preostane potem le povišek doklad na izravne davke. Koliko dobijo pa n. pr. občinske blagajne v Brdih, na Vipavskem in na Krasu, kjer se pivo malo ali nič ne pije, od tega poviška? Malo ali nič.

Nastane še vprašanje, za koliko se pa zniža cena vinu v krčmi, če se izvede predlog „kmečke stranke“? O tem in drugem — prilično; za danes povemo le še, da na ta način ne rešijo agrarci šolskega vprašanja v prilog kmetu.

Oj la „agrarni“ program!

Rekli smo že, da ni lažjega nego pisati, ali bolje rečeno: „Ozoli pobirati in sestavljati strankam programe“. Ali, če kje, velja pri sestavljanju programov prislovica: Malo je dosti več nego mnogo. In na tem šepa „agrarni“ program na vseh krajih in koncih. Nebroj besed! A kje so dejanja? Jih ni dosti nič, in jih tudi v prihodnje niti stotina obljubljenih ne bo. Pa saj tudi programa bi ne bilo, ako bi ne šumela po zraku možnost novih volitev vsled razpusta dež. odbora. Volitev se bo jijo! Volitev — ne skrb za gospodarsko blaginjo kmetovo — so „agrarcem“ izvabile iz liberalnega mrtvila,

cev" je torej tu, iz njega štrle bujno gospodarske obljube za kmeta; hočemo torej videti, kaj se iz teh obljub izleže.

Za danes si dovoljujemo prijeti le za kratko besedo „agrarnega“ predsednika dr. Frankota. On seveda se boče zaradi naslova „agrarnega“ na nas jezil, kakor se je v 2. letošnji številki svojega glasila, kjer nas poučuje, da njegova stranka ni „agrarna“, ampak „kmečka“. Ali mi mu ne moremo ustrediti, dokler ne bode sam bolj pazil, da ne bode vsaj njegovo glasilo rabilo naslova, katerega hoče nam prepovedati, in to celo v isti številki, v kateri se nam usiljuje za učitelja. Pa tudi v želodec nam ne gre imenovanje „kmečki predsednik“, ker vemo, da kmečki človek ne nosi ne cilindra, ne fraka, ne glave-rokavic, kakor g. doktor. Švindelj, švindelj! Predsednik liberalne stranke je liberalec, predsednik „ljudske stranke“ mož iz ljudstva, predsednik socialistične stranke socialist, torej predsednik „kmečke stranke“ — kmet. G. doktor, vidite, špekulacija in „farbanje“ se navadno izpodtikate ob razum. Pa vrnimo se k programu!

G. doktor je, predlagaje zaupnemu shodu program svoje stranke, trdil to-le: „Kar je organizacij med ljudstvom, katere obstojajo v izobraževalnih društvih ali posojilnicah, ki jih je ustanovila ta ali ona dosedanji strank, ni še to organizacija kmečkega stanu, temveč le organizacija dotične politične stranke“. G. doktor je tu vedoma mešal dva različna pojma: politično in gospodarsko organizacijo. Naša „ljudska stranka“ se more ponašati z obema. Vendar pa moramo priznati, da smo politično šibkeje organizirani nego gospodarsko. Ako bi bilo narobe, bi ne bil imel liberalno-agrarno-socialistični nastok pri minolih volitvah takega uspeha. Vendar pa nam je ta nenakomerna politično-gospodarska organizacija le v čast; s tem kažemo, da nam je v glavni skrbi gospodarska blaginja našega ljudstva, ne pa politično nadvladanje volilcev. Iz gorenjih besed dr. Frankota je razvidno, da je ravno našo močnejšo gospodarsko organizacijo svojim zaupnim „agrarnim“ poslušalcem tajil s tem, da jo je imenoval „le organizacijo dotične politične stranke“. Takega grdega zavijanja rasnice bi pač ne smel zagrešiti politik, ki je nastopil kot „angelj miru in sprave“ na Goriškem! — In če je že hotel politično organizacijo sploh svojim „agrarcem“ označiti kot nekaj slabega, zakaj ni pojasnil svojim poslušalcem, da oni („sgrarci“) nimajo dostaj nič drugega pokazati kot golo politično organizacijo; zakaj jim ni povedal, da, ako spravijo tudi vse gospodarske obljube programove do zvršitve (Bog daj, da bi jih vsaj stotino!), bi jih moral dosledno našim gospodarskim ustanovitvam imenovati, le organizacijo (svoje) politične stranke? Zakaj naj bode ravno isto pri naši stranki politično, pri njegovi pa gospodarsko? Zakaj ni govoril resnice, rekoč: Gospodarsko organizacijo za kmeta vam mi še le obljubujemo, „slov. ljud. stranka“ jo pa že davno izvaja! — Dela, dela se lotite, gospodje, in pustite fraze, programe in obljube, ki našemu kmetu nič ne pomagajo! —

G. dr. Franko je zagrešil na „agrarnem“ shodu še neko grdo neressnico. Rekel je: „Tako je n. pr. naša klerikalna stranka po svojem bistvu le organizacija duhovskega stanu!“ — Lahko si mislimo, v kako hudo zadrego bi ga bil spravil tisti, ki bi ga bil pozval, naj to tudi dokaže. G. doktor je pel slavospeve „agrarni“ gospodarski organizaciji, katera ima še le priti. Torej je mislil na gospodarsko „organizacijo duhovskega stanu“, kar naj bi bila naša „ljudska stranka“. Zlaj pa pozivljamo mi g. dr.a, naj nam dokaže, kaj za Boga smo mi ustanovili na gospodarskem polju, kar bi ne le neslo, ampak imelo sploh namen nesti naši duhovščini kake gmotne koristi! Jo res, da naši duhovščini ne letijo v žep tisočaki, kakor g. doktorju (in to po veliki večini iz žepa ubogega kmeta.

ali duhovnik ima vendar toliko plače, da more kot samec brez družine izhajati, ne da bi bil navezan na skrb kake stranke za svoje gmotne koristi. To menda priznava g. doktor kot resnico. In če je to res, katera stranka naj bi bila tako navivna, da bi usiljevala svojo skrb za gmotno korist stanu, ki je ne potrebuje? — Ubogi g. doktor je postavil dejstva ravno na glavo: „Naša stranka ni organizacija duhovskega stanu, pač pa izvaja gospodarsko organizacijo kmečkega stanu, h kateri duhovski stan največ prispeva.“

Te resnice seveda ni smel dr. Franko svojim liberalnim kmetom razkriti; kajti, če ne, bi bil moral hvaliti, kar je hotel proklinjati.

Politični pregled.

Notranji politični položaj.

Naš notranji politični položaj je še vedno jako kritičen in popolnoma nejasen. Pogajanja barona Bienenhertha s češkimi in z nemškimi strankami v svrhu, da bi se sklical deželni zbor, so se izjalovila. Glede sklicanja državnega zbora ni še nič določene. Govori se pa, da bode sklican okolu polovice prihodnjega meseca. Ali bode zamogel delovati, ali pa ne, tega danes še niko ne ve.

Položaj na Balkanu.

Položaj na Balkanu je skrajno kritičen. Listi pišejo, da je vojska med Avstrijo in Srbijo neizogibna. Velevlasti se baje na vso moč trudijo, da bi preprečile prelivanje krvi, ter ohranile mir, posebno pa za to, ker se boje, da ko bi prišlo do spopada med Avstrijo in Srbijo, bi znalo to najbrže provzročiti še druge resnejše komplikacije in bi se torej vojska ne dala lokalizirati. Sicer so mogoče taka poročila pretirana in pride znabiti vendarle do kakega sporazuma med Avstrijo in Srbijo. —

Novice.

V Vel. Žabljah se je ustanovila v nedeljo dne 21. t. m. „Kmečka hranilnica in posojilnica“. Na ustanovnem shodu sta govorila dr. Andrej Pavlica in vodja „Goriške zveze“ Sritoslav Premrou. Najpoprej je dr. A. Pavlica na splošno orisal v krepkih potezah veliki pomen in razvoj posojilnic; nato je vodja Sr. Premrou kot strokovnjak s podatki in jasnimi dokazi pobil očitanja nasprotnikov posojilnic raiffiszovnk in razložil pravila. Na shod so prišli tudi liberalci, ki so med hrupom in šumom hoteli ugovarjati; toda govornika sta jim s temeljitimi dokazi ovrгла njihove ugovore. Izvestni kričanci pa so le razgrajali dalje. Ali tihi ravno v razgrajanju oni tako velikokrat povdarjeni napredek? V načelstvo posojilnice so bili voljeni: Franc Vrtovec, načelnik in kot odborniki: Emil Troha, Vincenc Bat, Josip Vrtovec, Vincenc Paljk. V nadzorništvu pa: Alojzij Troha, načelnik; Anton Vrtovec, Mihael Štokelj, France Benevol. Vsi so posestniki v Vel. Žabljah. Želimo novi, najmlajši naši posojilnici obilo uspeha, da bi delovala krepko za gospodarsko samosvojitev našega kmeta!

Zadeva slike M. B. svetogorske je konečno dognana. Dolga polemika se je vlekla v tej zadevi. Na eni strani „Gazzettino“, za katerim je stal baje lastnik slike M. B. svetogorske, Gyra, puškar v Gorici, ki je hotel najbrže za drag denar prodati svojo sliko, o kateri je trdil, da je ravno ista, katero je oglejski patrijarh Grimani daroval svetogorskemu svetišču, na drugi strani pa p. Kalist Medič, frančiškan na Sv. Gori, ki je „Gazzettinove“ trditve z dokazi temeljito pobil. Stvar je sedaj dognana. Puškar Gyra ima na prodaj sliko M. B. svetogorske, ki je baje delo neke druge slikarjevega, ki je bil v 17. stoletju v Gorici, kar je bilo v 18. stoletju darovano svetogorskemu svetišču. Slika je bila v 19. stoletju kupljena od nekoga, ki jo je nato prodal Gyri. Gyra je slika kupil za 1000 K, kar je bilo v tistem času velika suma. Gyra je sliko prodal za 1000 K, kar je bilo v tistem času velika suma. Gyra je sliko prodal za 1000 K, kar je bilo v tistem času velika suma.

gorске, ki se nahaja na velikem altarju, ravno ista, katero je oglejski patrijarh Grimani daroval svetogorskemu svetišču in ki je slikana na cedrovino in ne na platno, kakor je „Gazzettino“ trdil. — V zadevo se je umešavala tudi tržaška „Elinost“, ki je nekako zgovarjala Gyrovo sliko ter trdila, da svetogorska slika ni originalna. Sedaj, ko je stvar dognana, pa zaman pričakujemo, da bi „Elinost“ povedala svojim čitateljem, da je slika M. B. svetogorske izvorna.

Novi rešitelj kmeta. — Ljansko leto sem vam z velikim kmečkim glasom zaupal: „Kmetje! Pastite oralo in izobražite se.“ In danes se vam zahvaljujem, da ste me ubogali. Pred nedavnim časom je bilo v naši občini z blizo 200 družinami nad 40 kmetov. A danes jih je komaj 16, in še teh upamo kmalu polovica odpade. Ti-le že zdaj ne bodo mogli niti polovico naše zemlje obdelavati in posejati. Zato pa beremo timbolj „Kmečki glas“. To vam je napredek! Dragi moji! Oralo pa naj tam stoji, naj tam trohni. Mi ne maramo več zanj. Saj imamo časnike — pa prazen želodec. Zato pa upamo, da nas bo cela goriška dežela posnemala, ker mi se požaltnujemo za v Šempeter k mitnici. Živela kmečka stranka! Dober tek Franko & Compagni! Kmečki voditelj.

Pretep med šolskimi otroci. — V laških listih čitamo, da se je vnel pretep v petek popoldne med laškimi in slovenskimi otroci pred gimnazijskim poslopjem, in da je bil neki italijanski učenec IV. razreda c. kr. vadvnice udarjen po glavi z baksarjem tako hudo, da se mu je z glave vlika kri. Dalje čitamo, da so konec ternu pretepu napravili šele nekateri častniki, ki so slučajno šli po isti ulici. „L' Eco“ pravi, opisujoč ta dogodek, da so bili napadalci učenci s „Šolskega Doma“ in jih imenuje „barbari mascalzoni“. Stvar nas je zanimala, v sled tega smo se informirali na pristojnem mestu in poizvedeli tole: V petek popoldne so se klatili nekateri laški učenci iz četrtega razreda c. kr. vadvnice (in ne „Š. D.“, kakor trdi „L' Eco“) pred gimnazijskim poslopjem; mimo pridejo nekateri slovenski učenci IV. razreda c. kr. vadvnice. Eden laških učencev skoči k slovenskemu dečku in zakriči nad njim: „A šoška?“ To vidi nek učenec Cioiancig (in ne Furlan, kakor pišejo laški listi), ki obiskuje IV. razred c. kr. slov. vadvnice, skoči k Bartosu (tako je ime laškemu učencu, kateri je zaupal nad slovenskim učencem) ter ga ranil na glavi do krvi z nekim koščkom lesa. To je resnica. Mi ne zagovarjamo čina slovenskega dečka, ki je bil zato tudi uže strogo kaznovan s tem, da je bil iz šole izključen, a pribiti je dejstvo, da ako ni nahrnil laški deček slovenskega, bi ne prišlo do tega. Zraven tega pa je še druga okolnost, ki je graje vredna za rajnega italijanskega dečka. Tačas, ko se je kavsal s slovenskimi učenci, biti bi moral v šoli, v kateri se je takrat podučevalo petje. Že to samo na sebi je kaznjivo po šolskih predpisih. Da bi se fant ne klatil po ulici in da bi šel v šolo, bi ne dobil rane na glavi. — Dalje trdi „L' Eco“, da je napadel Cioiancig Bartosa z baksarjem (debelo palico), kar tudi ni res, marveč ranil ga je z nekim malim drvom, katero je imel v žepu. O barbarih in mascalzonih pa naj „L' Eco“ kar miruje in naj pometa pred svojim pragom. — Taki prepri se uže od nekdanj vrste med laškimi in slovenskimi učenci. Le naj gre pogled v spodaji deljudskega vrta in potem se bo prepričala, kje so barbari in mascalzoni.

— Umrli so v Gorici: Zitter Anton, star 3 dni; Senekovič Viktorija, stara 2 meseca; Tominz Lucija, stara 75 let, zasebnica; Cij Martin, star 52 let, prosjak; Kovačič Teodor, star 1 dan; Petrelli Uršula, stara 74 let, posestnica; Valig Petrina, stara 2 dni; Tominz Ivan, star 77 let, davkarski knjigovodja. — V bolnišnici usmiljenih bratov: Peternelli, stara 3 dni; Franciska, stara 3 dni.

mesece; Lozej Frančiška, stara 36 let, posestnica.

— Nevarno je obolela soproga voditelja goriškega okr. glavarstva namestništvenega svetnika grofa Henrika Attemsa, grofica Jozefa Attemsa.

— Električni tramvaj v Gorici opravlja sedaj redno svojo službo. V nedeljo se je občinstvo vozilo v velikem številu. Prikleniti so morali še en voz. Vozovi so bili vedno polni ljudi. Do nedelje zvečer so prodali 7500 listkov, kar je za mesto Gorica izredno veliko. Stvar seveda ne bo šla vedno tako. Sedaj je začetek in vsakdo se rad poskuša voziti s tramvaju z ene postaje na drugo, čeravno nima tam nobenega opravka.

— Aretiran je bil neki Franc Kain iz Sv. Križa na Vipavskem zaradi potopepanja po ulicah in ker je bil brez sredstev.

— Saeg je zapadel danes po noči v našem mestu, ki je sedaj uže skoraj skopnel.

— Ubila se je na Grahovemutenka Franca Hvala v grapi blizu postaje. Bila je takoj mrtva.

— Okrajna posojilnica v Kobarihu, regist. zad. z neomejeno zavezo, vabi k rednemu občnemu zboru, kateri bo dne 4. marca t. l. ob 2. uri popoldne v posojilničnih prostorih. Dnevni red po § 37. zadr. pravil. —

V slučaju da bi ob določeni uri občni zbor ne bil sklepčen, vrši se eno uro pozneje drugi občni zbor.

Načelstvo.

— Društvo „Pravnik“ v Ljubljani je razposlalo okrožnico v kateri čitamo med drugim, da se namerava list „Slov. Pravnik“ razširiti in povečati. Važnost tega lista za slovensko pravništvo je velika. V njem se dobe jako zanimivi članki iz peres naših pravnikov, a tudi za pravnike same je list poučen. Da se pa list zboljša in razširi, treba novih naročnikov; posebno bi ne smelo biti nobenega slovenskega pravnika, da bi ne bil naročen na ta list. Celoletna naročnina znaša 10 K, za pol leta 5 K, katera naj se pošlje društvu „Pravnik“ v Ljubljani. —

— Švrlatico imajo v Št. Andrežu nekateri otroci. Dve krčmi ste bili oziroma ste še zaprti v sled švrlatice, ker bolehsjo na isti otroci krčmarjev.

— Pod kolesa voza je prišel v Ronkih 6-letni Vižintin Ivan, ki so ga tako zmečkalo, da je kmalu potem umrl.

— Obesil se je v Fari dne 19. febr. nek Leopold Castella.

— Nove uniforme avstro-ogrške vojske. — Vojno ministerstvo je zankazalo, da mora biti večji del naše vojske do konca prihodnjega meseca popolnoma na novo uniformiran. Uniforma bo siva z modrosivimi in svetlosivimi plašči in gamašami. Posebno velja ta odredba za obmejne in še nekatere druge zbore, ki bi v slučaju vojne prišli v poštev.

— Važno za lastnike avtomobilov in motornih koles. — Kakor že nekaj let sem, tako dovoljuje tudi letos c. kr. ministerstvo za deželno brambo, da se morejo rezervni častniki in moštvo udeležiti orožnih vaj s svojimi avtomobili in motornimi kolesi kot ordonančni častniki ali podčastniki, odzorno kot kolesarji. V to svrhu zglasiti se jim je do konca februarja pri pristojnem domobranskem dopolnilnem okrajnem poveljstvu. V teh pismenih ali ustmenih prijavah označiti je tipo, brzino in uspevek motornega vozila, lastniki avtomobilov pa naj tudi navedejo, ali pripada njihov chaffaur, kojega si mora vsak sam preskrbeti, rezervnikom vojne ali deželne brambe. Prevozne troške za voznika in vozilo, kakor tudi troške za oskrbovanje voznikov nosi uprava deželne brambe; razen tega povrne za obrabo avtomobilov za vsak dan vporabe po 30 K, za motorska kolesa pa po 6 K.

— „Določanje tolščobe v mleku“ je naslov drobni knjižici, ki jo je ravno kar izdala opremljeno z 18 podobami c. kr. kmetijska družba v Gorici. Knjižica je privedil potovalni učitelj za kmetijstvo

na Kranjskem Gustav Pirc. — Važen dohodek govedoreje je mleko, čigar vrednost je odvisna od njegove toliščobe. Umna reja govedi in umno mlekarstvo ništa mogoča brez določanja toliščobe v mleku. Pri vsaki pravi živinorejski zadruzi ni dovolj vedeti samo to, koliko mleka daje v čredno knjigo vpisana krava na leto, temveč tudi to, koliko daje dragocene mlečne toliščobe. Zadruga mlekarna more le tedaj resnično doseči svoj trgovski smoter in vzgojevalni cilj, če plačuje mleko po vrednosti, ki je v trgovini odvisna edinole od množine mlečne toliščobe. Ta spis je torej namenjen živinorejskim zadrugam ter njihovim udom, ki morajo poznati vsznost mlečne toliščobe in okoliščine, kako je preiskovati mleko na toliščobo. Cena knjigi je za družbene ude s poštnino vred 25 b, za neude in v knjigotrstvu 30 h brez poštnine.

Rojaki!
kupujte narodni kolek
„Šolskega Doma“.

Svoji k svojim!

Staroznana narodna tvrška:
Anton Iv. Pečenko
GORICA, ulica Jos. Verdi 26

postreže pošteno in točno s pristnimi belimi in črnimi vini iz lastnih in drugih priznanih vinogradov; potem s pylzenjskim pivom „prazdroj“ iz sloveče češke „Meščanske pivovarne“, in izbornim protivinskim pivom iz pivovarne kneza Schwarzenberga v Protivinu na Češkem, in sicer v sodčkah in steklenicah; z domačim pristnim tropinovcem I. vrste, lastnega pridelka v steklenicah.

Vino dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstrijsko-ogrske države v sodih od 56 lit. naprej franco goriška postaja.

Cene zmerne.

Stavbena Ivrška
Znidarčič & Stepančič
Gorica.

Tržaška ulica številka 29.
se priporoča sl. občinstvu in drugim korporacijam za izdelovanje vsakovrstnih stavbenih del.

Prevzema nadzorstvo in izdelovanje načrtov ter statičnih računov.

Za obila naročila se topla priporočata

Znidarčič & Stepančič.

Pijanosti ni več.

Uzorec tega čudeznega izdelka „COZA“ se pošlje brezplačno.

More se dati v kavi, v mleku, v pivu, v vinu ali v jedilih ne da bi pivce to zapazil.

Prašek „COZA“ učinkuje čudovito, tako, da se pivcu pristudi alkohol in vse alkoholne in močne pijače. Ta prašek deluje tako mirno in gotovo, da mu ga smejo dati žena, sestra ali hči dotičnika, ne da bi on zapazil, kaj je resnično provzročilo njegovo zdravljenje.

Prašek „COZA“ je prinesel mir v tisočere družine, je rešil ogromno oseb sramote in ponižanja, da iz takih oseb je

celo napravil čvrste, močne in vsakega dela zmožne ljudi. Ta prašek je že marsikatera mladeniča spravil nazaj na pravo pot sreče ter je podaljšal za mnogo let življenje mnogim osebam.

Zavod, ki poseduje ta čudodelni prašek, pošlje vsem onim, ki zahtevajo knjigo s 1500 zahvalam in en vzorec. Dopisuje se v nemškem jeziku.

Zajamčeno je, da je prašek popolnoma neškodljiv.

Na pisma je djati znamko 25, na dopisnice za 10 stotink

Loterijske številke.

20. februarja

Dunaj 87 89 3 6 46
Gradeo 16 64 2 24 46

Rojaki! Spominjajte se ob vsaki priliki „Šolskega doma“

Anton Kuštrin,

trgovec v Gorici
Gospodarska ulica št. 25

priporoča častiti duhovščini in slavnemu občinstvu v mestu in na deželi svojo trgovino jedilnega blaga n. pr. kavo Santos, Sandomingo, Java, Cejlon, Portoriko itd. Olje: Lucca, St. Angelo, Korfu, istrsko in dalmatinsko. Petrölje v zaboju. Siadkor razne vrste. Moko št. 0, 1, 2, 3, 4, 5. Več vrst riža. Mljšveče prve in druge vrste, namreč ob 1/2 kila in od enega funta. Testenine iz tvornice Znidarčič & Valenčič. Zveplenke družbe sv. Cirila in Metoda. Moka iz Majdičevega mlina iz Kranja in iz Jochmann-ovega v Ajdovščini. Vse blago prve vrste.

Jakob Miklus

mizar in lesni trgovec

v Podgori, na voglu železniškega mosta

(na cesti, ki pelje proti Gradiški)

Trguje tudi z opeko, ima veliko zalogo vsakovrstnega trdega in mekega lesa domačega in tujega, veliko zalogo pohištva, vinskih posod, stiskalnice itd.

Fani Drašček,

zaloga šivalnih strojev
Gorica, Stolna ulica hiš. št. 2.

Proda a stroje tudi na tedenske ali mesečne oboroke.

Stroji so iz prvih tovarnih najboljši kakovosti Priporoča se slav. občinstvu.

Tovarna kisa odlikovana na obrtni razstavi v Gorici l. 1900

FRANC KRALJ

Gorica, Kapucinska ulica št. 9

priporoča cenj. gg. trgovcem raznovrstnega kisa. Cene zmerne, postrežba točna in poštena.

Kinematograf Salon Central.

PROGRAM:

Za videti samo od 21. do 27. februarja.

Ski letanje v italijanski armadi. Eh ta sir, komično. Hipnotizer, komično! Ljubovnik kraljice. Zvonovi Cornevilski. Sv. Kilda. Majhni junak, drama. Koprak, podobne za smejati.

Navadne cene.

Predstave ob delavnikih ob 5, 6 1/2 in 8 uri zvečer. V nedeljo predpoldne ob 11 uri predp., popoldne ob 2., 3., 4., 5., 6., 7. in 8. uri.

Odlikovana mizarska delavnica s strojevim obratom

ANT. ČERNIGOJ

Gorica Tržaška ul. št. 18.

Zaloga pohištva iz lastne delavnice.

Izdeluje cerkvena dela, spovednice, klopi, okvirje, klečalnice itd. Vsakovrstna dela za stavbe.

Ivan Bednařik

priporoča svojo

knjigoveznicu

v Gorici

ulica della Croce številka 6.

IVAN KRAVOS

na Koru št. 11. GORICA na Koru št. 11.

Sedlarska delavnica.

Zaloga različnih konjskih vpreg za lahko ali pa težko vožnjo; dalje ima v zalogu različne konjske potrebščine, potovalne potrebščine, kakor: kovčke, torbice, denarnice, listnice itd. — Izvršuje in sprejema v popravilo različne koleseljne in kočije.

Popravila se izvršujejo točno. — CENE ZMERNE.

Prosiva zahtevati listke!

Največja trgovina z železjem

KONJEDIC & ZAJEC

Gorica v hiši Monta.

Priporoča stavbeni Cement, stavbne nositelje (traverze), cevi za stranišča z vso upeljavo, strešna okna, vsakovrstne okove, obrtniško orodje, železo cinkasto, železno pocinkano medeno ploščevino za napravo vodnjakov, vodovodov, svinčene in železne cevi, pumpe za kmetijstvo, sadjerejo in vinorejo, ter vsakovrstna orodja.

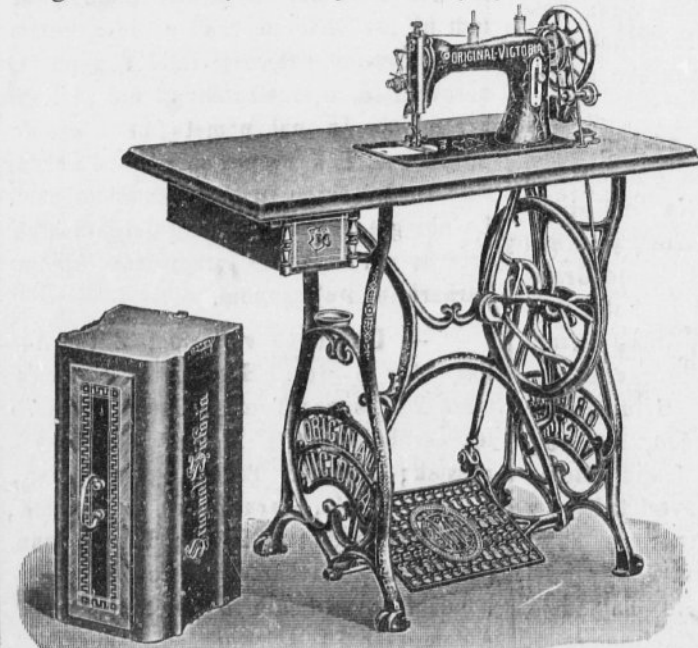
Cene nizke, solidna postrežba!

Eno krono nagrade izplačava vsakemu, kdor dokaže s potrdili najine nove a erikanske blagajne, da je kupil pri naju za 100 kron blaga.

Prosiva zahtevati listke!

CENJ. DAME IN GOSPODJE — POZOR!

Imate že šivalni stroj? Ako ga nimate, omislite si najnovejšo marko „Original-Viktoria“ in najboljšega izdelka. Po dolgoletnih skušnjah sva prišla do prepričanja, pa ostane „Original“ vedno le najboljši.

Original-Viktoria stroji delajo še po 10 letni uporabi brezšumno.

Original-Viktoria stroji so neprekosljivi za domačo rabo in obrtne namene.

Original-Viktoria stroji so najpripravnější za umetno vezenje (rekamiranje). Tvrška stavi na razpolago strankam učiteljico, ki poučuje brezplačno.

Original-Viktoria stroji so najboljši izdelek vseh dosedaj obstoječih tovarov.

Za vsak stroj jamčiva 10 let.

Nikdo naj ne zamudi priliko ogledat si pred nakupom „Original-Viktoria“ stroje.

Edina zaloga „Original-Viktoria“ strojev in drugih šivalnih strojev, dvokoles „Puch“ orožja, municije in vseh lovskih priprav pri tvrški,

Kerševan & Gur Gorica ul. Tržaška št. 18.